

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116206626
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3116206626.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXXX/XX, F. F., zast. občianskym združením OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, IČO: 51 147 688, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zast. AK Antol, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 546/14, Pezinok, IČO: 47 257 024, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. júna 2018, č.k. 14C/79/2016-194, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania r u š í a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodoval okrem iného o nároku na zaplatenie sumy predstavujúcej úroky a poplatky zo spotrebiteľského úveru, ktoré žalobkyňa ako dlžníka zaplatila žalovanému ako veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny (bezdôvodné obohatenie), i keď bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle právnej úpravy spotrebiteľského úveru. Žalobu výrokom II. zamietol z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie žalovaného. Podľa súdu prvej inštancie nie je žalovaný nositeľom žalovanej povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, pretože medzičasom došlo k postúpeniu pohľadávky žalovaného z úveru na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. (postupník). Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka sa potom postupník stáva subjektom, voči ktorému možno uplatniť všetky námietky súvisiace s pohľadávkou. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to do zamietavého výroku II., podala odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť. Nesúhlasila so závermi súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, pretože žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia musí smerovať proti tomu, kto bezdôvodné obohatenie získal.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Odvolací súd sa stotožnil s odvolaním žalobkyne, že pasívne bezdôvodne legitimovaný na vydanie bezdôvodného obohatenia je subjekt, ktorý bezdôvodné obohatenie získal, v tomto prípade žalovaný. Vzhľadom na námietku premlčaniu vznesenú v konaní žalovaným však v zmysle § 382 CSP upovedomil strany sporu o možnosti aplikácie §§ 100 ods. 1 a 2, 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a spôsobe ich interpretácie.

5. Žalobkyňa namietala neopodstatnenosť námietky premlčania a nesprávnosť právneho názoru odvolacieho súdu. Vzniknuté bezdôvodné obohatenie považovala za úmyselné, v dôsledku čoho je premlčacia doba 10 rokov a v danom prípade neuplynula. Za podstatné považovala, že žalovaný si platby na úver svojvoľne strhával sám, čo preukazuje jeho úmysel, a súčasne preto neobstojí

východisko, že mala o platbách vedomosť. Vedomosť o bezdôvodnom obohatení žalovaného získala až 30.3.2016 zo žaloby podanej žalovaným na rozhodcovský súd, ktorá jej bola v uvedený deň doručená. Žalobkyňa nesúhlasila ani s právnym názorom odvolacieho súdu o predpoklade znalosti práva na jej strane, v tomto prípade právnej úpravy spotrebiteľského úveru. Pokiaľ by totiž mala byť znalosť práva predpokladaná u nej, musí byť aj na strane žalovaného. Rovnako tak znalosť zmluvy a znalosť výšky platieb. Pri tomto východisku je zrejmé, že žalovaný vedel o tom, že úverovú zmluvu uzatvára s nedostatkami spôsobujúcimi, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a bezdôvodné obohatenie, ktoré v dôsledku toho získal, preto nemožno považovať za iné ako úmyselné. Žalobkyňa poukázala aj na to, že ako neprávnik nemohla mať pri podpise zmluvy vedomosť o jej nedostatkoch a že spoliehala na profesionalitu žalovaného ako banky. Neobracala sa preto na nebankový subjekt. Záverom svojho vyjadrenia žalobkyňa poukazovala na nedostatok procesu uzatvárania úverovej zmluvy a na nepoužiteľnosť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 na posudzovaný prípad, pretože v tam posudzovanom prípade platil sám žalobca dobrovoľne platbu na cudzí účet.

6. O odvolaní rozhodol odvolací súd rozhodkom zo dňa 19.12.2019, č.k. 17Co/3/2019-235, tak, že výrokom I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a výrokom II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval pritom, že žalovanému pasívna vecná legitímácia svedčí, avšak nárok žalobkyne je premlčaný.

7. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd SR. Ten uznesením zo dňa 31.1.2023, sp. zn. 7Cdo 185/2021, rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolací súd poukázal na judikát R 14/2022, podľa ktorého „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve“. Preto dovolací súd skonštatoval, že právny názor odvolacieho súdu nie je správny. Uviedol, že v prejednávanej spore bude potrebné individualizovať, kedy žalobkyňa nadobudla vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Dovolací súd podotkol, že žalobkyňa tvrdila, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela až 30.3.2016, kedy jej bola doručená žaloba zo Stáleho rozhodcovského súdu so všetkými listinami preukazujúcimi presné platby. Vychádzať je preto podľa dovolacieho súdu treba z reálneho momentu, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil.

8. Vzhľadom na to odvolací súd preskúmal vec opätovne, súc viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

9. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a v spojení s § 391 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V priebehu konania, s účinnosťou od 3.7.2021, si žalovaný zmenil obchodné meno na 365.bank, a.s. Preto odvolací súd na túto zmenu v záhlaví tohto rozhodnutia aj reflektoval.

11. Výrok I. o zastavení časti konania nebol odvolaním dotknutý, preto nebol predmetom odvolacieho konania a rozhodnutia o odvolaní.

12. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej legitímácie žalovaného. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie je daná na strane toho, kto ho získal. V prípade bezdôvodného obohatenia tvrdeného z preplatenia úveru by ostalo bezdôvodné obohatenie na strane toho kto ho prijal aj vtedy, ak by veriteľ z úveru svoju pohľadávku na zaplatenie zvyšku úveru po prijatí prípadného bezdôvodného obohatenia postúpil. Stále je rozhodujúce len to, v koho prospech bolo prípadné bezdôvodné plnenie realizované. Postúpením pohľadávky sa prevádzajú práva jej veriteľa, v tomto prípade banky, no pri tu uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nevystupuje banka v pozícii veriteľa, ale dlžníka. Na toto právne postavenie nemá postúpenie pohľadávky vplyv. Rovnako prípustnosť námietok proti pohľadávke aj

po jej postúpení podľa § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka nezakladá zmenu v osobe dlžníka z bezdôvodného obohatenia vzniknutého pri plnení na pohľadávku, ktorá je neskôr postúpená. Žalovanému preto pasívna vecná legitímácia svedčí.

13. Preto odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v spojení s § 391 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ňom je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, že žalovanému pasívna vecná legitímácia v tomto spore svedčí.

14. V ďalšom konaní bude tiež potrebné, aby sa súd prvej inštancie venoval aj otázke premlčania nároku žalobcu, a to vo svetle rozhodnutia dovolacieho súdu. Dovolací súd odkázal na nutnosť aplikácie judikátu R 14/2022, podľa ktorého počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa viaže na okamih nadobudnutia vedomosti o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa bezdôvodne obohatil. K otázke premlčania práva v obdobných veciach sa Najvyšší súd SR vyjadril napr. aj v rozhodnutiach 4Cdo 281/2021 alebo 7Cdo 345/2021.

15. V prejednávacom prípade žalobkyňa tvrdí, ako na to upozornil aj dovolací súd, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela až 30.3.2016, keď jej bola doručená žaloba zo Stáleho rozhodcovského súdu so všetkými listinami preukazujúcimi presné platby. V ďalšom bude preto potrebné ustáliť, kedy žalobkyňa nadobudla vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, a tieto zistenia posúdiť podľa príslušných ustanovení o premlčaní. Od posúdenia námietky premlčania sa potom bude odvíjať ďalší postup súdu prvej inštancie v konaní.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keďže o náhrade trov (vrátane dovolacieho) konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP v spojení § 453 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).